

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

TRẦN ĐỨC HẠNH

**ĐÁNH GIÁ VIỆC THỰC HIỆN CHÍNH SÁCH
BỒI THƯỜNG, HỖ TRỢ VÀ TÁI ĐỊNH CƯ KHI
NHÀ NƯỚC THU HỒI ĐẤT CỦA MỘT SỐ DỰ ÁN
TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN SƠN DƯƠNG,
TỈNH TUYÊN QUANG**

LUẬN VĂN THẠC SĨ QUẢN LÝ ĐẤT ĐAI

THÁI NGUYÊN - 2014

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

TRẦN ĐỨC HẠNH

**ĐÁNH GIÁ VIỆC THỰC HIỆN CHÍNH SÁCH
BỒI THƯỜNG, HỖ TRỢ VÀ TÁI ĐỊNH CƯ KHI
NHÀ NƯỚC THU HỒI ĐẤT CỦA MỘT SỐ DỰ ÁN
TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN SƠN DƯƠNG,
TỈNH TUYÊN QUANG**

**Ngành: Quản lý đất đai
Mã số: 60 85 01 03**

LUẬN VĂN THẠC SĨ QUẢN LÝ ĐẤT ĐAI

Người hướng dẫn khoa học: PGS. TS. LƯƠNG VĂN HINH

THÁI NGUYÊN - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan số liệu và kết quả nghiên cứu của tôi trong luận văn này là trung thực và chưa hề được sử dụng để bảo vệ một học vị nào.

Cam đoan các thông tin trích dẫn trong luận văn đều đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Tác giả luận văn

Trần Đức Hạnh

LỜI CẢM ƠN

Trong thời gian thực hiện đề tài, tôi đã nhận được sự giúp đỡ nhiệt tình và sự đóng góp quý báu của nhiều cá nhân và tập thể, đã tạo điều kiện cho tôi hoàn thành bản Luận văn này.

Tôi xin chân thành cảm ơn sâu sắc thầy PGS.TS Lương Văn Hinh. Người trực tiếp hướng dẫn và giúp đỡ tôi hoàn thành Luận văn.

Chân thành cảm ơn phòng quản lý đào tạo sau Đại học, Khoa quản lý Tài nguyên, tập thể giáo viên và cán bộ trong Khoa đã giúp tôi hoàn thành quá trình học tập và thực hiện đề tài.

Tôi trân trọng cảm ơn sự giúp đỡ và tạo điều kiện của UBND huyện Sơn Dương, phòng Tài nguyên và Môi trường, Ban bồi thường GPMB, phòng Thống Kê huyện Sơn Dương, UBND các xã có công trình đi qua đã tạo điều kiện cho tôi thu thập số liệu, cung cấp những thông tin cần thiết cũng như tham gia góp ý để tôi thực hiện nghiên cứu xong đề tài này.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Tác giả luận văn

Trần Đức Hạnh

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT VÀ Ý NGHĨA	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG	vii
DANH MỤC HÌNH ẢNH	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu, yêu cầu của đề tài	2
3. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn của đề tài	2
Chương 1: TỔNG QUAN TÀI LIỆU	3
1.1. Cơ sở lý luận, cơ sở thực tiễn và cơ sở pháp lý về chế độ, chính sách trong công tác bồi thường, hỗ trợ và tái định cư	3
1.1.1. Cơ sở lý luận	3
1.1.2. Cơ sở thực tiễn	4
1.1.3. Cơ sở pháp lý	5
1.2. Khái niệm, cơ sở ra đời, mục đích ý nghĩa của công tác bồi thường, hỗ trợ và tái định cư khi Nhà nước thu hồi đất	7
1.2.1. Khái niệm bồi thường, hỗ trợ và tái định cư	7
1.2.2. Cơ sở ra đời của chế độ bồi thường, hỗ trợ và tái định cư khi Nhà nước thu hồi đất	8
1.2.3. Mục đích, ý nghĩa của công tác bồi thường, hỗ trợ và tái định cư	9
1.3. Chính sách bồi thường, hỗ trợ và tái định cư của một số nước, tổ chức quốc tế và kinh nghiệm cho Việt Nam	9
1.3.1. Chính sách bồi thường, hỗ trợ và tái định cư của Ngân hàng thế giới (WB)	9
1.3.2. Chính sách bồi thường, hỗ trợ và tái định cư của Ngân hàng phát triển Châu á (ADB)	10
1.3.3. Chính sách bồi thường, hỗ trợ và tái định cư tại Trung Quốc	10
1.3.4. Chính sách bồi thường, hỗ trợ và tái định cư tại Thái Lan	11
Số hóa bởi Trung tâm Học liệu – Đại học Thái Nguyên	http://www.lrc-tnu.edu.vn/

1.3.5. Kinh nghiệm cho Việt Nam	12
1.4. Chính sách bồi thường, hỗ trợ và tái định cư của nước ta qua các thời kỳ.....	12
1.4.1. Giai đoạn trước Luật Đất đai 1993.....	12
1.4.2. Giai đoạn thực hiện Luật Đất đai 1993	14
1.4.3. Giai đoạn Luật Đất đai 2003 đến nay (có hiệu lực thi hành từ ngày 1/7/2004).....	15
1.4.4. Chính sách bồi thường, hỗ trợ và tái định cư của Nhà nước ta hiện nay	15
1.5. Quy định chi tiết về bồi thường, hỗ trợ và tái định cư khi Nhà nước thu hồi đất của tỉnh Tuyên Quang	16
1.5.1. Chính sách bồi thường	17
1.5.2. Chính sách hỗ trợ	17
1.5.3. Về tái định cư	21
1.5.4. Quy trình thực hiện công tác bồi thường, hỗ trợ và tái định cư.....	21
1.5.5. Tình hình thực hiện công tác bồi thường hỗ trợ và tái định cư các dự án trên địa bàn huyện Sơn Dương	22
Chương 2: ĐỐI TƯỢNG, NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	26
2.1. Đối tượng nghiên cứu.....	26
2.1.1. Công trình cải tạo, nâng cấp Quốc lộ 2C đoạn từ Km 49+750 đến Km 100+000 (thuộc địa phận huyện Sơn Dương, tỉnh Tuyên Quang).....	26
2.1.2. Công trình: Cải tạo, nâng cấp tuyến đường từ xã Thượng Âm đi xã Đại Phú, huyện Sơn Dương, tỉnh Tuyên Quang	26
2.2. Nội dung nghiên cứu.....	26
2.3. Phương pháp nghiên cứu.....	27
2.3.1. Phương pháp điều tra, phỏng vấn.....	27
2.3.2. Phương pháp thu thập tài liệu, số liệu thứ cấp.....	27
2.3.3. Phương pháp thống kê, tổng hợp, phân tích và xử lý số liệu bằng phương pháp thống kê toán học, bằng excel.... Phân tích, so sánh các số liệu điều tra	28
Chương 3: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN	29
3.1. Đánh giá điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội của huyện Sơn Dương giai đoạn 2010 -2013.....	29

3.1.1. Điều kiện tự nhiên	29
3.1.2. Thực trạng phát triển kinh tế - xã hội huyện Sơn Dương	32
3.2. Hiện trạng sử dụng đất	38
3.3. Tình hình quản lý sử dụng đất qua các thời kỳ	39
3.3.1. Thời kỳ trước Luật Đất đai năm 1993.....	39
3.3.2. Thời kỳ Luật Đất đai 1993 đến nay	39
3.4. Thực trạng công tác bồi thường, hỗ trợ và tái định cư ở 02 công trình thuộc đối tượng nghiên cứu	41
3.4.1. Dự án cải tạo, nâng cấp Quốc lộ 2C đoạn từ Km 49+750 đến Km 100 + 000 địa phận huyện Sơn Dương (Dự án A)	41
3.4.2. Dự án cải tạo, nâng cấp đường từ xã Thượng Âm đi xã Đại Phú huyện Sơn Dương (Dự án B)	47
3.4.3. Tổng hợp kết quả thực hiện bồi thường, hỗ trợ của 02 dự án.....	52
3.5. Đánh giá những ưu, nhược điểm, những vấn đề bất cập, tồn tại trong công tác bồi thường, hỗ trợ và tái định cư của 2 dự án thuộc đối tượng nghiên cứu.	53
3.5.1. Ưu điểm.....	53
3.5.2. Nhược điểm	59
3.6. Đề xuất một số giải pháp nhằm hoàn thiện và đẩy nhanh công tác bồi thường, hỗ trợ và tái định cư khi nhà nước thu hồi đất.....	63
3.6.1. Đối với cấp tỉnh.....	63
3.6.2. Đối với cấp huyện	64
KẾT LUẬN	67
1. Kết luận	67
2. Kiến nghị	68
TÀI LIỆU THAM KHẢO	69
PHỤ LỤC	72

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT VÀ Ý NGHĨA

STT	CHỮ VIẾT TẮT	Ý NGHĨA
1	ADB	Ngân hàng phát triển Châu Á
2	BT, HT	Bồi thường, hỗ trợ
3	BTGPMB	Bồi thường giải phóng mặt bằng
4	CP	Chính phủ
5	ĐVT	Đơn vị tính
6	GCNQSDĐ	Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất
7	GPMB	Giải phóng mặt bằng
8	HĐBTGPMB	Hội đồng bồi thường giải phóng mặt bằng
9	HDLN	Hướng dẫn liên ngành
10	NĐ	Nghị định
11	NN&PTNT	Nông nghiệp và phát triển nông thôn
12	NTTS	Nuôi trồng thủy sản
13	QĐ	Quyết định
14	SXKD	Sản xuất kinh doanh
15	TĐC	Tái định cư
16	TNMT	Tài nguyên Môi trường
17	TT	Thị trấn
18	UBND	Ủy ban nhân dân
19	WB	Ngân hàng thế giới

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 3.1. Cơ cấu giá trị sản xuất các ngành kinh tế	33
Bảng 3.2. Hiện trạng sử dụng đất huyện Sơn Dương năm 2013	38
Bảng 3.3. Tổng hợp số hộ, tổ chức có diện tích đất bị thu hồi theo đơn vị hành chính cấp xã	43
Bảng 3.4. Tổng hợp diện tích đất thu hồi của các hộ gia đình, cá nhân phân theo nhóm đất và đơn vị hành chính cấp xã	44
Bảng 3.5. Tổng hợp kinh phí bồi thường, hỗ trợ	45
Bảng 3.6. Tổng hợp các hộ chưa nhận tiền bồi thường, hỗ trợ và chưa GPMB	46
Bảng 3.7. Tổng hợp số hộ, tổ chức có diện tích đất bị thu hồi theo đơn vị hành chính cấp xã	48
Bảng 3.8. Tổng hợp diện tích đất thu hồi của các hộ gia đình, cá nhân phân theo nhóm đất và đơn vị hành chính cấp xã	49
Bảng 3.9. Tổng hợp kinh phí bồi thường, hỗ trợ	51
Bảng 3.10. Tổng hợp kết quả thực hiện công tác bồi thường, hỗ trợ và tái định cư 02 dự án	52
Bảng 3.11. Tổng hợp số liệu điều tra về quy trình thực hiện GPMB, việc thông báo thu hồi đất, về chính bồi thường, hỗ trợ và công khai phương án bồi thường của Hội đồng bồi thường GPMB huyện	55
Bảng 3.12. Tổng hợp phiếu điều tra hạ tầng và đời sống của các hộ gia đình, cá nhân sau khi bị thu hồi đất	56
Bảng 3.13. Tổng hợp số liệu điều tra về bố trí tái định cư	57
Bảng 3.14. Tổng hợp thời gian, kết quả giải quyết khiếu nại, thắc mắc của HĐBT đối với các hộ gia đình, cá nhân	58
Bảng 3.15. Tổng hợp điều tra giá bồi thường về đất đai, tài sản và hoa màu của các hộ gia đình, cá nhân	60
Bảng 3.16. Tổng hợp số liệu điều tra về chính sách hỗ trợ chuyển đổi nghề nghiệp và tạo việc làm; chính sách hỗ trợ đào tạo nghề	61

DANH MỤC HÌNH ẢNH

Hình 3.1. Bản đồ hành chính huyện Sơn Dương năm 2013.....	30
Hình 3.2. Bình đồ tuyến công trình cải tạo, nâng cấp QL 2C đoạn qua địa phận thị trấn Sơn Dương, huyện Sơn Dương.....	42
Hình 3.3. Cơ cấu diện tích đất thu hồi phân theo đối tượng sử dụng	43
Hình 3.4. Cơ cấu diện tích đất thu hồi của các hộ gia đình, cá nhân phân theo nhóm đất	44
Hình 3.5. Bình đồ tuyến công trình: Cải tạo, nâng cấp đường ĐT 186, Thượng Ấm - Đại Phú (đoạn qua địa phận xã Đông Thọ).....	47
Hình 3.6. Cơ cấu diện tích đất thu hồi phân theo đối tượng quản lý, sử dụng	49
Hình 3.7. Cơ cấu diện tích đất thu hồi của các hộ gia đình, cá nhân phân theo nhóm đất	50